

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **T. T. N. D.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2024, č. j. 16 A 35/2024 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) ze dne 18. 9. 2024, č. j. 16 A 35/2024 – 31. Tímto rozsudkem městský soud zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2024, č. j. CPR-8480-7/ČJ-2024-930310-V233, jímž bylo částečně změněno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 16. 1. 2024, č. j. KRPA-266200-25/ČJ-2022-000022-SV, a ve zbytku bylo toto rozhodnutí potvrzeno (změna se týkala počátku doby zákazu vstupu na území). Posledně uvedeným rozhodnutím bylo žalobkyni dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu*“), ve znění účinném do 30. 6. 2023, uloženo správní vyhoštění. Doba, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na 1 rok.

[2] Městský soud uvedl, že z úředního záznamu ze dne 15. 8. 2022 se podává, že se žalobkyně téhož dne dostavila řešit svou pobytovou situaci na policii, která zjistila, že žalobkyně měla poslední platné výjezdní vízum do 11. 8. 2022. Při výslechu pak žalobkyně sdělila, že do ČR přijela asi v roce 2011 a od té doby zde žije. Je si vědoma, že dne 13. 7. 2021 nabylo právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o její žádosti o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana třetího státu. Taktéž ví, že jí byl vydán výjezdní příkaz s platností do 11. 8. 2022. Nevycestovala, protože chtěla zůstat v ČR s dcerou a její rodinou. Je si vědoma svého neoprávněného pobytu. Na policii se dostavila

z důvodu, že si chtěla prodloužit vízum. Žalobkyně sdělila, že ji živí její dcera a žalobkyně jí pomáhá s hlídáním dětí, jinak zde nepracuje.

[3] Městský soud neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že v jejím případě nebyla naplněna skutková podstata pro správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu s ohledem na postavení žalobkyně jako rodinného příslušníka občana EU. Ve shodě se správními orgány uvedl, že žalobkyni nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu, neboť její dcera je starší 21 let. Rovněž nebyla naplněna podmínka dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu, neboť žalobkyně při výslechu nezmínila, že by měla být na své dceři závislá. Městský soud také dodal, že žalobkyně sice uvedla, že ji živí dcera, to ovšem bez dalšího neznamená závislost. Žalobkyni nic nebrání si nalézt práci a postarat se o sebe ve Vietnamu. Žalobkyně je zdravá, není ve věku seniora. V ČR naopak práci legálně vykonávat nemůže. Také péče o vnučku nemůže nic na uvedených závěrech změnit.

[4] Dále městský soud nepřisvědčil žalobní námitce, dle níž uložení správního vyhoštění bylo nepřiměřené a neodpovídající okolnostem případu. Městský soud poukázal na to, že správní orgány se dostatečně zabývaly dopady do soukromého a rodinného života žalobkyně; městský soud pak přisvědčil jejich závěru, že dcera žalobkyně, které žalobkyně pomáhá s péčí o děti, je dospělá a soběstačná, je schopná se o své děti postarat sama. S matkou může být dcera žalobkyně v telefonickém kontaktu, nebo se mohou navštívit; ve Vietnamu navíc žije druhá dcera žalobkyně a také její matka.

[5] Co se týče nepřiměřenosti samotného uložení správního vyhoštění s ohledem na krátkou dobu neoprávněného pobytu žalobkyně, městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020 - 24, dle něž správní vyhoštění může být důvodně ukládáno také v případech krátkých neoprávněných pobytů, a to i za situace, že se cizinec dobrovolně správnímu orgánu nahlásí a spolupracuje s ním. K délce uložení správního vyhoštění městský soud uvedl, že je na uvážení správního orgánu, na jak dlouhou dobu s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Zdůraznil také, že v dané věci bylo možné uložit správní vyhoštění v délce až pět let. Pokud bylo žalobkyni uloženo vyhoštění v délce jeden rok, tedy v dolní polovině možného rozmezí, dle městského soudu se jedná o délku přiměřenou vzhledem ke zjištěným okolnostem případu.

[6] Nakonec městský soud uvedl, že z hlediska hodnocení přiměřenosti délky vyhoštění je relevantní nejen délka neoprávněného pobytu žalobkyně od 12. 8. do 15. 8. 2022, ale i další správními orgány zjištěné skutečnosti (drogová trestná činnost, za kterou byla žalobkyně odsouzena, výkon trestu odnětí svobody po dobu tří let nebo dřívější nerespektování uložení správního vyhoštění). Dle městského soudu se jedná o zásadní přitěžující okolnosti, které svědčí o přiměřenosti uložení doby zákazu pobytu a stejně tak správního vyhoštění jako takového.

[7] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[8] Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v zásadním pochybení městského soudu spočívajícím v nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury a rovněž v hrubém pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Stěžovatelka městskému soudu konkrétně vytýká, že dospěl k nesprávnému závěru, že uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku za tři dny neoprávněného pobytu na území není nepřiměřené s ohledem na konkrétní okolnosti případu, a to i při zohlednění toho, že má stěžovatelka v České republice silné rodinné vazby, neboť žije ve společné domácnosti se svou dcerou a vnučkami (českými občany).

[9] Stěžovatelka tvrdí, že městský soud nezákonně posoudil její námitky ohledně nesprávně zjištěného skutkového stavu žalovanou (dle stěžovatelky se žalovaná zaměřila jen na skutečnosti svědčící v její neprospěch). To samé platí o žalobní argumentaci, že uložení správního vyhoštění bylo v jejím případě vyloučeno, neboť má postavení rodinného příslušníka občanů EU (s ohledem na dceru a dvě vnučky, o které pečuje).

[10] Nesouhlasí také s tím, že městský soud nepřisvědčil její námitce ohledně zjevné nepřiměřenosti správního vyhoštění vzhledem k okolnostem případu (zmiňuje zejména to, že spolupracovala se správním orgánem, vypověděla pravdu o svém pobytu na území i o okolnostech a důvodech nelegálního pobytu, na území České republiky pobývala nelegálně jen tři dny a má zde silné rodinné vazby; o své vnučky celodenně pečuje, jelikož její dcera pracuje). Vymezuje se rovněž proti závěru městského soudu, dle něž se dopustila recidivy spočívající v nerespektování dříve uloženého správního vyhoštění. Namítá, že předchozí řízení o správním vyhoštění bylo vedeno „nesprávně“, a proto bylo usnesením zastaveno.

[11] Stěžovatelka poukazuje na svou žalobní námitku, dle níž by s ohledem na okolnosti daného případu pro ochranu veřejného zájmu postačovalo uložení povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu. Krajský soud tuto námitku shledal nedůvodnou a v odstavci 20 svého rozsudku uvedl, že „[u]ložení správního vyhoštění i za takto krátký pobyt soud bez dalšího neshledal nikterak nepřiměřeným, kdy jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020 - 24, správní vyhoštění je důvodně ukládáno i v případech krátkých neoprávněných pobytů, kdy se cizinec dobrovolně správnímu orgánu nahlásí a spolupracuje s ním.“ Stěžovatelka s tímto závěrem městského soudu nesouhlasí a domnívá se, že je „částečně nepřezkoumatelný“. Městský soud dle ní pouze odkázal na rozsudek, který se týká „úplně jiné situace, kdy bylo v určitém období z praxe správních orgánů zjištěno systémové zneužívání schengenských víz státními příslušníky Uzbekistánu“. Naproti tomu stěžovatelka na českém území dlouhodobě žije a především zde má silné rodinné vazby; tyto okolnosti nevzal městský soud dostatečně v potaz.

[12] Dále stěžovatelka argumentuje proti závěru městského soudu ohledně přiměřenosti délky uloženého správního vyhoštění. Je přesvědčena, že správní vyhoštění v délce jednoho roku zjevně neodpovídá konkrétním okolnostem případu, a poukazuje na to, že městský soud v odstavci 14 svého rozsudku připustil, že obdobných případech bývá ukládáno mírnější opatření. Dále městskému soudu vytýká, že při posuzování správního vyhoštění se zabýval trestnou činností stěžovatelky, za což již byla odsouzena a dalším důsledkem odsouzení přitom bylo zrušení pobytového oprávnění. Správní vyhoštění však nebylo uloženo za trestnou činnost, nýbrž z důvodu neoprávněného pobytu na území. Pokud

by stěžovatelce měla být trestná činnost opakovaně přičítána k tíži, tak se jedná o porušení zásady *ne bis in idem*. Dodává také, že byla „z důvodu dobrého chování“ podmíněně propuštěna z výkonu trestu a po propuštění vede řádný život, jak vyplývá i ze zpráv probační a mediační služby.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že „způsob rozhodování správního soudu nebudla blíže komentovat“.

[14] Dříve, než může Nejvyšší správní soud věcně posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí posoudit otázku její **přijatelnosti**. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[15] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 zakládala zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[16] Stěžovatelka přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v první řadě v nerespektování „ustálené a jasné soudní judikatury“ (blíže ovšem nerozvádí, v rozporu s jakými rozhodnutími městský soud rozhodl). Jako druhý důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvádí, že se městský soud dopustil hrubého pochybení, pokud dospěl k závěru, dle něž uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku za tři dny neoprávněného pobytu na území není nepřiměřené, a to i při zohlednění toho, že má stěžovatelka v ČR silné rodinné vazby (se svojí dcerou a vnučkami).

[17] Otázky, které stěžovatelka nastolila v žalobě a poté v kasační stížnosti, již byly opakovaně v judikatuře tohoto soudu řešeny a městský soud tuto judikaturu respektoval. K mezím správního uvážení správního orgánu při ukládání délky správního vyhoštění městský soud správně vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41, dle něž otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je „plně v diskreční pravomoci správního orgánu“, a proto soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení. Městský soud nepochybil ani v tom, že s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020 - 24, uvedl, že uložení správního vyhoštění není *a priori* vyloučeno ani za neoprávněný pobyt v řádu dní a že nutně tato okolnost nezpůsobuje jeho nepřiměřenost.

pokračování

[18] Co se týče přiměřenosti vyhoštění s ohledem na existenci rodinného života v ČR (stěžovatelka zde žije s dcerou a pečuje o své vnučky), dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018 - 35, „*samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby [...] automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince (s ohledem na to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR) mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.*“ Závěr napadeného rozsudku, dle něž ve stěžovatelčině situaci (v ČR sice pečuje o svá vnučata, o ně je ale schopna se postarat i jejich matka; naproti tomu má stěžovatelka druhou dceru a matku ve Vietnamu) stanovení povinnosti opustit území nezpůsobuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky, je v souladu se zmiňovanou judikaturou.

[19] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že kasační argumentace obsahuje též námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, což (pokud by tato námitka byla důvodná) by byla tak závažná vada, že by vždy představovala důvod přijatelnosti. Rozsudek městského soudu je však řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný a městský soud v něm dostatečně a přesvědčivě odpověděl na smysl všech žalobních námitek (včetně argumentace, že s ohledem na okolnosti daného případu pro ochranu veřejného zájmu postačovalo uložení povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu). Nesouhlas stěžovatelky s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, nebo ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163).

[20] Nejvyšší správní soud shrnuje, že v napadeném rozsudku neshledal žádná pochybení, včetně závěru městského soudu, že uložení správního vyhoštění je přiměřené i při zohlednění stěžovatelčiných rodinných vazeb v České republice, natož pochybení zásadního rázu, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[21] Žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury, Nejvyšší správní soud v projednávané věci rovněž nenalezl.

[22] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[23] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelčině návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť ve věci samé rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 As 278/2016 - 16).

[24] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.;

č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované v řízení žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. února 2025

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu